

1987 рік. Январь

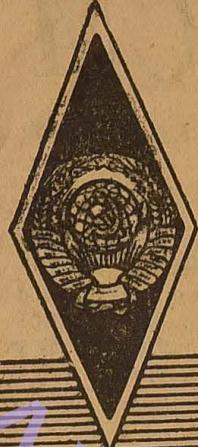
Н 1-11

11 ед.

Пролетарі всіх країн, єднайтесь!

Наукова бібліотека
Одеського університету
Ім. І. І. Мечникова

п-978596

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА
ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Видавець з 1933 р.

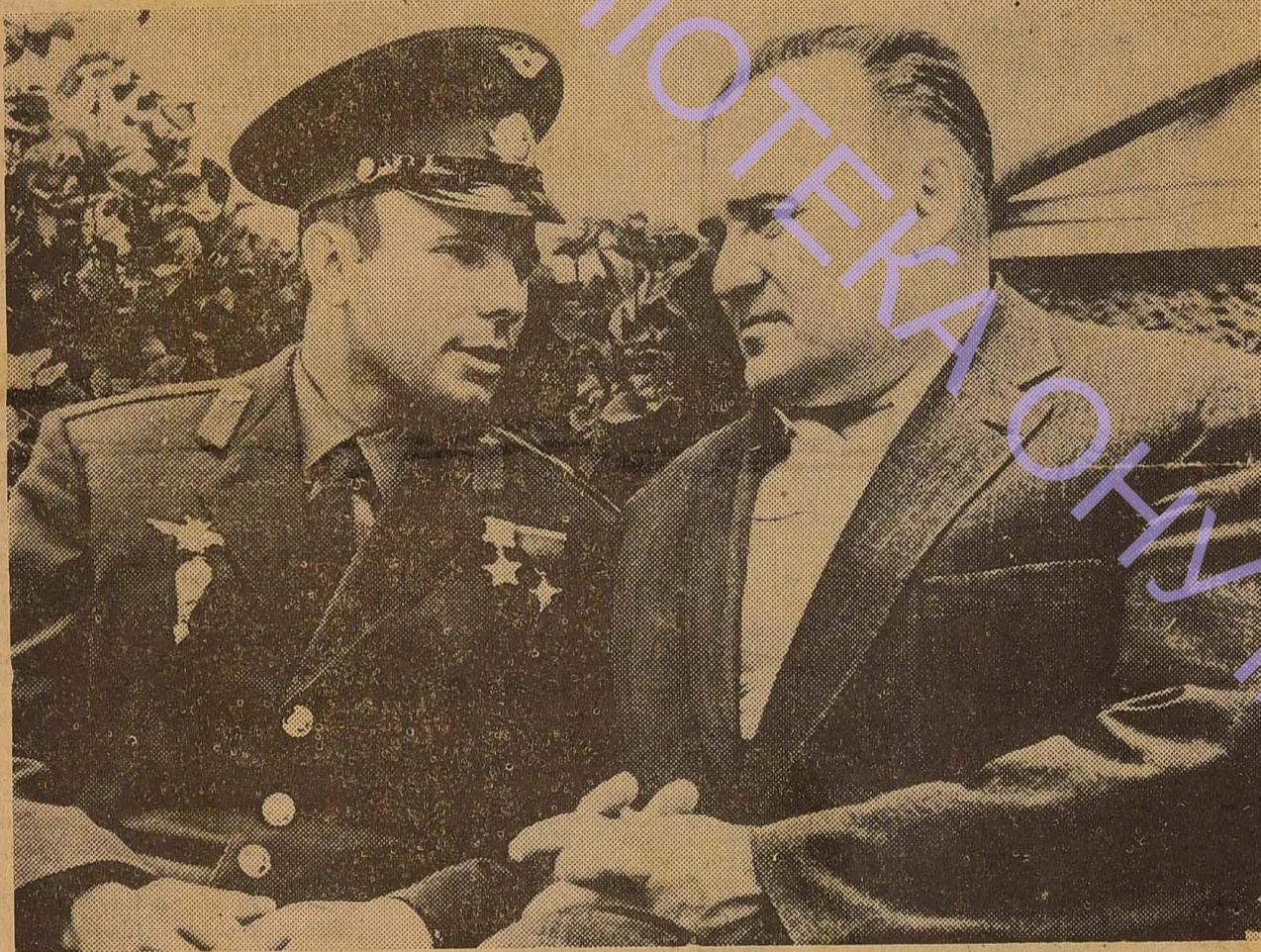
№ 1 (1654).

9 січня 1987 року.

Ціна 2 коп.

Рішення XXVII з'їзду КПРС - в життя!

12 січня - 80-річчя С. П. Корольова (1907-1966)

З давніх-давен найвідоміші генії людства виношували мрію про політ людини в космос. Сергію Павловичу Корольову вперше у світі вдалось вирвати сконструйований ним літальний апарат із, здавалось би, мертві хватки земного тяжіння і вивести його за межі нашої планети, торкнувшись зірок. Його науковий подвиг

один з найдерзновенніших за всю історію цивілізації. «Перший крок був в Одесі, — згадував Сергій Павлович. — Там я вчився літати... і будував перший планер... В той час я твердо вирішив: буду льотчиком і конструктором».

(Продовження читайте на 3-ій стор.).

У ПРОФКОМІ ОДУ

5 січня відбулось чергове засідання президії профспілки співробітників ОДУ, на якому було розглянуто питання про роботу кабінетів та учибових лабораторій по підготовці до зимової екзаменаційної сесії 1986/87 навального року.

Доцент О. А. Мартинюк, яка ознайомила присутніх з висновками комісії профкому, підкреслила, що це питання сьогодні набирає особливого значення не тільки у зв'язку з проведенням зимової сесії, але, головним чином, тому, що в період передбудови навчального процесу кабінети і лабораторії стають опорними пунктами для самостійної роботи студентів.

Доповідач навела ряд прикладів серйозного ставлення до цієї проблеми, зокрема було відзначено кабінет історії КПРС, де зібрано багатий фонд учибової літератури, періодики, є необхідні кафедри. Кабінет обладнаний засобами ТЗН, регулярно влаштовуються експозиції та

матичної літератури.

Добре поставлене робота і на кафедрі історії СРСР.

В той же час комісія вказала на безліч негативних моментів в роботі кафедральних кабінетів і лабораторій. Найгірше те, що студентам не прищепили потреби самостійно працювати в кабінетах і лабораторіях. Так, в добре обладнаному кабінеті кафедри історії філософії гуманітарних факультетів, в якому за штатом працює 3 чоловіка, кількість відвідувачів становить 8-10 чоловік в день. Не на всіх кафедрах складені функціональні обов'язки лаборантів, є графіки їх роботи і консультацій викладачів (мехмат, фізфак). Всі чотири лаборанти кафедри політології працюють зі студентами тільки до 16-ї години. На факультеті РГФ лаборанти в фонокабінетах не вміють працювати з технікою, чи не з цієї причини ці кабінети майже завжди зачинені.

Є недоліки в доборі і розстановці кадрів. Лаборанти без вищої освіти не можуть кваліфіковано виконувати свої обов'язки. На мехматі не додержують штатного розкладу. На факультеті РГФ не працює кафедра методики, тому, що щтатна ставка методиста використовується не за призначенням.

Виступаючи на обговоренні звіту комісії, проректор з навчальної роботи професор В. М. Тоцький, зокрема, вказав на необхідність налагодити зв'язки між роботою кафедр та кабінетів і лабораторій. Студенти повинні отримувати конкретні завдання і рекомендовану літературу для самостійної роботи у кабінеті. Зараз організуються нові бібліотечні залі в гуртожитках і на факультетах, і для роботи в них треба знайти резерви, раціональніше використовуючи штат УВП і УПП, студентське самоврядування.

Власкор.

25 грудня 1986 року опубліковано проект нової редакції Статуту Все-союзної Ленінської Комуністичної Спілки Молоді.

Публікацією у пресі проєкту змін у Статуті відкрито відповідальний етап підготовки до ХХ з'їзду ВЛКСМ — прямої, широкої ради з комсомольцями, зі всією молоддю з найважливіших питань діяльності Ленінського комсомолу.

В конгрес Соєдненных Штатов Америки

Москва, проспект Мира, 36,
Советскому комитету защиты мира
Телеграмма в конгресс Соединенных Штатов Америки.

Мы, дети разных народов, обращаемся к конгрессу США с призывом не допускать в новом году американских ядерных испытаний!

Мы знаем, что и народ Америки хочет мира. Однако накопление все более совершенного оружия не укрепляет мир, а создает ему все большую угрозу!

Советский Союз сделал первый шаг: ядерные испытания не проводятся здесь уже более 15 месяцев и не будут проводиться до первого испытательного взрыва в США. Если Соединенные Штаты не хотят терять свой международный авторитет, они должны выровнять счет.

Этого требует наше будущее.

Это нужно всему человечеству.

С уважением, члены интернационального комитета учащихся Одесского госуниверситета «Молодежь мира в борьбе за мир»:

Роланд Дучк (ГДР), Флорентина Нури Акоста (Куба), Александр Дорошенко (СССР), Маурисио Мак (Чили), Нгуен Тхи Нам Фыонг (СРВ), Педро де Хесус (Никарагуа), Ольга Бочуріна (Куба), Зумбійн Хулан (МНР), Рахматжан Гани (ДРА).

Прес-бюро интерклуба ОГУ «Орбита»

Перебудова: пошук ведуть сусільство з наукою

Творча співдружність кафедр

22 грудня у приміщенні методичного кабінету кафедри наукового комунізму відбувся міжкафедральний науковий семінар професорсько-викладацького складу кафедри наукового комунізму і кафедри фізіології тварин і людини біофаку. Тема семінару: «XXVII з'їзд КПРС про суперечливий характер сучасного суспільного розвитку». Було заслушано і обговорено дві наукові доповіді.

З доповіддю «Характер суперечностей при соціалізмі та шляхи їх вирішення» виступив завідувач кафедрою наукового комунізму доктор історичних наук Д. С. Шелест. Завідувач кафедрою фізіології тварин і людини доктор біологічних наук В. Д. Тараненко зробив доповідь на тему «Моделі і суперечливість процесу пізнання».

В обговоренні взяли участь доктор історичних наук К. В. Осташков, кандидат історичних наук М. Д. Орехов та інші.

У доповідях та виступах учасників семінару розкрито методологічне значення марксистсько-ленінського вчення про суперечності, відмічено те значення, яке надається цьому вчення у документах ХХVII з'їзду партії при оцінці реальній сучасності як у плані внутрішнього, так і міжнародного життя.

У ході семінару висловлено ряд цікавих міркувань та конструктивних пропозицій по переведові на кафедрах і фа-

культетах навчально-виховного процесу, щодо традиційних зв'язків, що склалися поміж навчальними підрозділами і науковими колективами. Значна частина висловлених міркувань торкалась таких питань, як посилення міжкафедральних зв'язків, опанування методології та методики процесу навчання і виховання студентів, випрацювання в них професійних якостей і рис характеру, організованості і відповідальності. Деякі з висловлених пропозицій спрямовані на удосконалення організації та підвищення якості наукових досліджень з проблемами наукового комунізму і природничих наук. Okremie з висловлених на семінарі рекомендацій присвячені проблемі об'єднання зусилля кафедр по лініях взаємних відвідувань занять, рецензування вступних лекцій до навчальних курсів, спільних публікацій, методичних рекомендацій та інших матеріалів. Зміст і характер виступів на семінарі свідчить про те, що заклик чуйно реагувати на зміни, які відбуваються, що проявилися на ХХVII з'їзді КПРС і Всесоюзний нараді керівників кафедр суспільних наук, активно підтримали викладачі університету і почали практичний пошук нових засобів підвищення якості підготовки спеціалістів.

Е. ПОДМАЗКО,
доцент кафедри
наукового комунізму.

Обговорюємо проект Статуту ВЛКСМ

В КОМСОМОЛЬСЬКІЙ ОРГАНІЗАЦІЇ УНІВЕРСИТЕТУ ПОЧАЛОСЬ АКТИВНЕ ОБГОВОРЕННЯ ПРОЕКТУ СТАТУТУ ВЛКСМ, У ХОДІ ЯКОГО ВИСЛОВЛЮЮТЬСЯ ДІЛОВІ КОНСТРУКТИВНІ ПРОПОЗИЦІЇ І КРИТИЧНІ ЗАУВАЖЕННЯ КОМСОМОЛЬЦІВ З РІЗНИХ ПИТАНЬ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТСЬКОГО КОМСОМОЛУ.

МИ ВПЕВНЕНІ, що обговорення проекту Статуту ВЛКСМ з запропонованими змінами пройде під знаком щирої турботи про ідеїне і організаційно-політичне зміцнення комсомолу, який безперечно буде активним помічником партії в справі практичної реалізації історичних рішень ХХVII з'їзду КПРС.

НАПОЛЕГЛИВО ОВОЛОДІВАТИ МАРКСИСТСЬКО-ЛЕНІНСЬКОЮ ТЕОРІЄЮ, БЕЗПЕРЕВНО ПІДВИЩУВАТИ СВІЙ ОСВІТНІЙ, ПОЛІТИЧНИЙ І КУЛЬТУРНИЙ РІВЕНЬ, РІШУЧЕ БОРОТИСЯ З БУДЬ-ЯКИМИ ПРОЯВАМИ БУРЖУАЗНОЇ ІДЕОЛОГІЇ...

Про політурні, як форму політичного виховання студентів, «ЗНК» вже писала. Чому політурні такі популярні серед студентів? Тому що це — завжди змагання, дискусія і причому — командна. Вони змушують готуватися попередньо, цікавитись тим, на що зазвичай не вистачає часу. А крім того, дух суперництва, змагання, бажання виграти — це те, що так притаманне молодим людям.

Жваво, по-спортивному проїшов політурнір двох факультетів — біологічного і геолого-географічного. Кожен факультет виставив команду по сім чоловік. У великий аудиторії, обладнаній телевізійною апаратурою, жодного вільного місця. Тут — друзі, однокурсники, болільники своїх команд. Біологічний факультет представляли в основному дівчата (тільки два хлопця) I курсу, ГГФ — хлопці. Перший тур змагання. На обдумування питань — 3 хвилини. Треба поспішати. У біофаківців питання про шляхи розрядки в сучасному світі, у команди ГГФ — про буржуазну демократію. Відчувається, що майбутні біологи підготувались краще. До того ж (це дозволяється умовами змагання) їм вміло допомагали однокурсники. Потім суперники підходять до столу жюрі, тягнуть конверти з питаннями, які складені викладачами кафедр історії партії. Питання сголошують, і я полегшено зітхаю: ГГФ дісталось питання про утворення ВЛКСМ. «Вже на цей раз вони виграють», — подумалось мені. І що ж? Замість відповіді називаються дати нагородження ВЛКСМ орденами, а про саму історію створення організації — жодного слова. Геологи не змогли навіть назвати дати народження комсомолу і його першої назви. Випадковість? Як сказати. Чомусь згадалась цифра, названа на звітно-виборній комсо-

мольській конференції університету: на 1987 рік на ГГФ комсомольських видань передплачено вдвічі менше загальної кількості студентів факультету.

Ведучий команди геологів Валерій Кушніренко уболіває за свою команду: прикро бачити, як вона програє на нескладних питаннях. Наступне питання — і майбутні біологи помітно пожавлюються. Питання про сучасні молодіжні організації, які борються за мир капіталістичних країнах. Студенти біофаку з захопленням розповідають про свої численні зустрічі з представниками молодіжних організацій США, які побували в нашому місті. А геологи знову розгублені: вони не можуть назвати юдної комуністичної молодіжної організації в інших країнах світу.

Тридцять секунд. Багато це чи мало? Для того, щоб розшифрувати політичні карикатури без підписів, які підготовлені суперниками, студентам-біологам не знадобилося стільки часу. Вони відповідали одразу, без підготовки. Зате геологам довелось «попотіти».

З крупним рахунком поєдинок виграє «жіноча» команда біофаку. Переможці нагороджуються грамотами та солодкими призама.

Студенти розходяться, жваво обговорюючи результати змагання. А на душі неприємний осад від низької політичної грамоти наших першокурсників. І міцніє переконаність в тому, що сьогодні дуже потрібні свіжі, оригінальні форми ідеологічного і політичного виховання студентів. Тому що такі політурні, без сумніву, дають студентам набагато більше, ніж деякі нудні лекції та семінари.

На закінчення залишається повідомити, що обидві команди консультували викладачі кафедри історії КПРС Ф. В. Нехта і В. Меркуленко.

Ю. ПРИСЯЖНИЙ,
студент IV курсу філфаку.

СПРИЯТИ ЗМІЦНЕННЮ ДРУЖБИ НАРОДІВ СРСР, БРАТЕРСЬКИХ ЗВ'ЯЗКІВ З ЮНАЦТВОМ КРАЇН СОЦІАЛІСТИЧНОЇ СПІВДРУЖНОСТІ, З ПРОГРЕСИВНОЮ МОЛОДДЮ ВСЬОГО СВІТУ...

На I курсі російського відділення філфаку навчаються 10 кубинських студентів. З відповідальністю підходить до навчання Гірігорій Александр Ривас, Джоель Мартін та інші. Вони справді хочуть якомога краще опановувати російську мову, виявляють інтерес до науки. Крім того, вони беруть активну участь у житті курсу. Нещодавно кубинські студенти підготували політгодину, присвячену Дню незалежності Куби, де вони розповіли багато цікавого про свою країну.

Інтернаціональну роботу на курсі поставлено добре. Іноземним студентам допомагають радянські друзі, які в ча-

тися поруч. І така товариська допомога виявляється дуже результативною. Так, студентка IV групи Василію Наталія, яка одержала премію за інтернаціональну роботу, допомогла Хорхе Еміліо підготуватися до колоквіуму з слов'янської філології, і той склав його на «відмінно».

Умови для успішного навчання студентів на курсі створено, так що останнє слово тепер за самими студентами-кубинцями. Що ж, побажаємо їм успішно скласти сесію.

Т. КОШЕЛЕВА,
студентка
I курсу філфаку.

Пропоную...

Проект Статуту напіллює комсомол на подолання су-перечностей, що виникли між демократичним характером нашої спілки і бюрократичними методами керівництва, між динамізмом молоді, її прагненням до нового і застиглими формами роботи. Сьогодні працювати за старими методами вже не можна.

Внесення на всенародне обговорення змін у Статуті — це безпосереднє звернення до молоді країни, в тому числі до молоді нашого

університету за порадою у справі поліпшення роботи Ленінського комсомолу.

Пропоную внести у проект Статуту такі зміни:

Пункт 2, підпункт 3 після слів «розвивати критику, самокритику, боротися з парадіністю, зазнайством, кар'єризмом, окозамілюванням...» доповнити «на будь-якому рівні».

Пункт 3, підпункт д) у пропонованій редакції перенести із пункта З «Член ВЛКСМ має право» у пункт

2 «Член ВЛКСМ зобов'язаний».

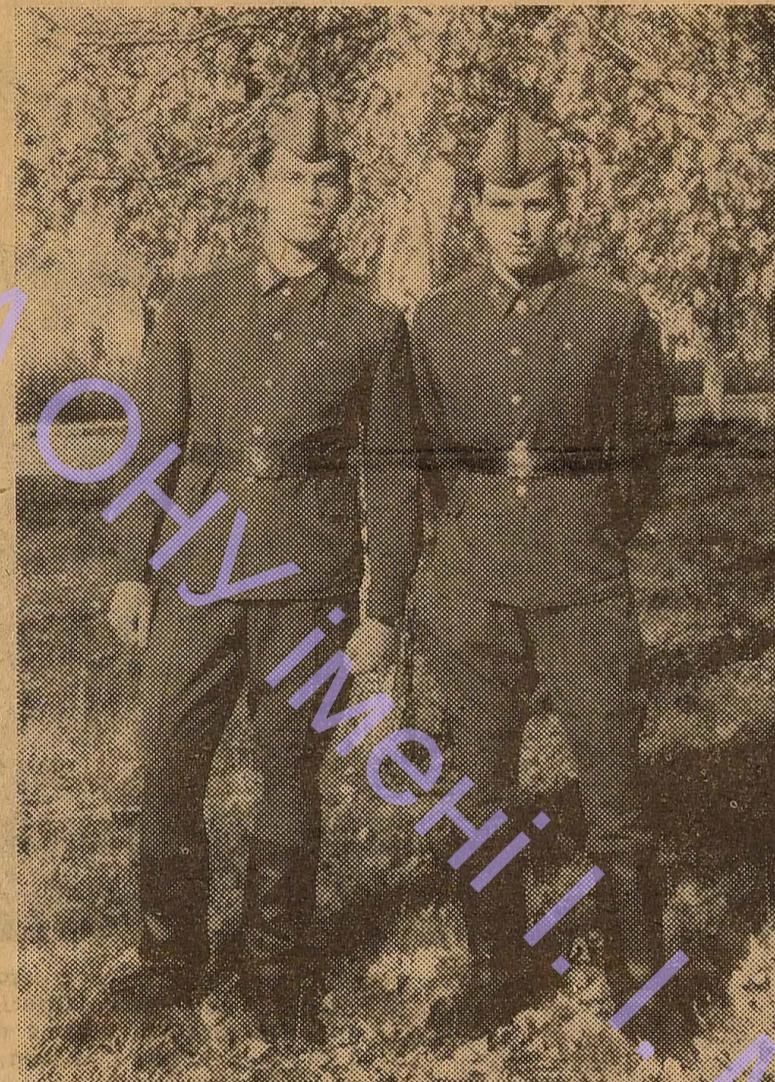
3. Пункт б, примітка, читається у такій редакції: «Перебування в комсомолі за заявою члена ВЛКСМ може бути продовжено рішенням першої комсомольської організації на строк до 6 років» у зв'язку з тим, що молодь очолює людів у віці до 33 років.

Пункт 23, після слів «Комсомол виховує у кожного члена ВЛКСМ вірність і повагу до Червоного прапора» додати: «державних Герба, Гімна СРСР».

Л. МИКИТАСЬ,
секретар комітету
ЛКСМУ ОДУ.

Член ВЛКСМ зобов'язаний:

Бути самовідданим патріотом Радянської Батьківщини...

У розділі «Члени ВЛКСМ, їх обов'язки і права» проекту Статуту ВЛКСМ, зокрема, говориться, що комсомольець «повинен бути самовідданим патріотом Радянської Батьківщини, готовим віддати для неї всі свої сили, а якщо буде треба — і життя, кріпити оборонну міць СРСР, вивчати військову справу, виявляти пильність, зберігати державну таємницю, загартовувати себе фізично...».

Комсомольці ОДУ, які є призовниками, або проходять дійсну службу у лавах Радянської Армії, вважають це святым обов'язком.

«За час проходження служби у нашій частині, — пишеться у листі-подяці командування частини до батьків студента РГФ Едуарда Карасьова, — ваш син зарекомендував себе дисциплінованим і сумісним воїном. З перших днів служби був у числі кращих військовослужбовців. Він — відмінник бойової та політичної підготовки, класний спеціаліст. Бере активну участь у громадському житті, є прикладом для всіх військовослужбовців. Велике спасибі вам за виховання вашого сина».

Читаєш ці рядки і мимоволі згадуєш про комсомольців, які проявляють масовий героїзм в Афганістані, про тих молодих воїнів і призовників, які проходять направити їх туди, де найважче і небезпечніше. Так не на словах, а на ділі радянські юнаки підтверджують життєвість пролетарського, соціалістичного інтернаціональму, ідеї неустанної боротьби за мир на планеті. Рядки комсомольського Статуту продиктувало саме життя.

Займати активну громадянську позицію...

ШАНОВНИЙ Ігор Георгійович!

Пишуть Вам слухачі підготовчого відділення Одеського держуніверситету. Ми живемо в гуртожитку ОДУ № 7 з 29 листопада 1986 року. Ми хотіли б звернути Вашу увагу на ті побутові умови, в яких нам доводиться жити. Коли заходиш до кімнати, одразу кидається в очі поганя якість ремонту: щілинини на стелі, в деяких кімнатах розбиті вікна, а в деяких огорожена електропроводка. Особлива проблема — приготування їжі. Електроплити на кухні не працюють, і ми позбавлені можливості готувати собі їжу. Аналогічна ситуація і з водою. Холодна вода буває час від часу, про гарячу і говорити не доводиться. А

наші книги! Де вони тільки не лежать! Причина одна: в кімнатах немає книжкових полиць.

Як відомо, ХХVII з'їзд КПРС приділив особливу увагу ідейно-політичному вихованню радянських людей. А ми живемо ніби на острові. В гуртожитку немає ленінської кімнати, телевізора, не працюють радіоточки. Тому ми позбавлені можливості регулярно слідкувати за подіями в нашій країні та в світі.

Нас цікавить Ваша думка, чи спрavedливі наші претензії, і якщо так, то хто і в які строки буде їх вирішувати.

З поговою до Вас слухачі підготовчого відділення Одеського держуніверситету. Всього 62 підписа.

Всемірно змінювати ряди

...Це засідання комітету комсомолу механіко-математичного факультету було позачерговим. Вирішувалася доля за ідеологічну роботу... ніде не значиться на комсомольському обліку. Та може він дійсно, добрий ідеолог, і це якось його вилічить? Члені комітету комсомолу задають Олександру різноманітні питання: про навчання, громадську роботу, про на-

комсомолу...

тупні з'їзди ВЛКСМ і ЛКСМУ. Але відповіді свідчать про те, що «відповідаючий за ідеологічну роботу», член комсомольського бюро групи не знайомства з матеріалами пе-ріодичної преси.

Чи не дуже суворим було рішення комсомольців про включення Олександра Гримайлія з лав ВЛКСМ?

ГОРІННЯ

Одеса — місто дитинства і юності Сергія Павловича Корольова. Тут він прожив з травня 1917 по серпень 1924 року. Саме в нашому місті зароджувалася вітчизняна авіація, тут піднімались в повітря одеські льотчики Уточкін і Єфімов, тут ще до революції існував крупний аероклуб, який представляв Росію на міжнародних змаганнях.

С. П. Корольов, як відомо, вчився в першій будапрофшколі. Його вчителями були відомі одеські вчені Г. В. Лупанов та Б. Я. Ніколаї, архітектор С. А. Тодоров, художник А. Н. Стілануді, музиканти Б. Д. Тюнєв та П. І. Ковалев. Народжена революцією школа відзначалася демократизмом, високими моральними ідеалами своїх викладачів. Величезна увага надавалася естетичному вихованню учнів. Тут юний Сергій Корольов познайомився з віршами Есенина і Надсона, Багрицького і Блока, брав участь в літературних диспутах, музичних вечірках, випуску стінгазет з «літературною сторінкою».

У вересні 1921 р. Корольов познайомився з льотчиками гідроавіаційного загону Чорноморського флоту, які базувались в Хлібній гавані. Спершу він допомагав готовувати літаки до польотів, а потім і сам почав підніматися в повітря як механік чи третій пілот. «Уточкін...», одеські льотчики, ще в школі я з ними потоваришував, вони вперше підняли мене в повітря... З цього часу серйозно захворів авіацією», — згадував С. П. Корольов.

В 1923 р. Корольов керує гуртком планеризму Товарист-

філателія

КОРОЛЬОВУ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ

Академіку С. П. Корольову присвячено ряд філателістичних матеріалів, виданих в різний час у нашій країні. 1969 року вийшла серія марок «День космонавтики», на одній з яких — скульптурний портрет головного конструктора ракетно-космічних систем, 1977 року, відзначалося 70-ліття з дня народження Сергія Павловича, вийшла у світ поштова мініатюра з зображенням пам'ятної медалі з портретом ученого. 1981 року вийшла серія знаків поштової оплати «20-ліття першого польоту людини у космос». На одній з мініатюр зображені

портрет академіка Корольова. А 1982 року випущено марку до 75-річчя з дня його народження. Крім цього, у 1980 році у серії «Кораблі наук» вийшла марка з зображенням науково-дослідного судна «Академік Сергій Королев». У 1977 році видано одностронну поштову картку з оригінальною маркою, присвячену ювілею вченого і конструктора. І, нарешті, у 1987 році вийшов конверт з оригінальною маркою до 80-річчя з дня народження С. П. Корольова.

В. МОЗЕЛЬ,
студент II курсу мехмату.

Ніхто не залишився байдужим

Роман Чінгіза Айтматова «Плаха» читають з захопленням, він викликає різні міркування і, головне, будить думку, заставляє замислитися над складними проблемами нашого сьогодення. Викладачі кафедри історії Української РСР, історіографії та джерелознавства охоче підтримали ідею студентів провести обговорення роману в гуртожитку № 2. На обговорення роману прийшли професор З. В. Першина, доценти М. І. Калюжко, О. Д. Бачинський, професор П. І. Кашиковський, Загальні характеристики творчості Ч. Айтматова був присвячений виступ доцента філологічного факультету Л. А. Бурчак.

В обговоренні роману, яке набрало характеру гострого диспути, взяли участь багато

студентів I—IV курсів, серед них С. Лиховидов, С. Любомиров, А. Бездорний, С. Мельник, М. Вак, О. Літвіна, іноземні студенти та викладачі.

Не всі виступаючі оцінювали роман позитивно, але всі зійшлися на думці, що роман порушує болючі проблеми сучасності. Студенти виступали цікаво, переконливо, аргументовано відстоювали свою точку зору. Наступного дня обговорення продовжувалось в академічних групах. На загальну думку, обговорення роману Ч. Айтманова принесло всім учасникам диспути безпечну користь.

Д. ПАЛАМАРЧУК,
студентка III курсу
істфаку.

втілення в життя генеральної лінії і рішень партії, а не пасивний платник всесвіт. Активна громадська позиція — це передбачається проектом нового Статуту ВЛКСМ — один з головних обов'язків кожного члена ВЛКСМ, незалежно від посади і рангу.

С. ЗУБКОВА,
відповідаюча за
ідеологічний сектор
комітету комсомолу
мехмату.

В проекті нового Статуту недвіднечно сказано: «Член ВЛКСМ, який вибув з організації без зняття з комсомольського обліку, після закінчення одного року може бути знятий з обліку як такий, що фактично втратив зв'язок з ВЛКСМ». А Олександр, якщо не прикро, дійсно втратив цей зв'язок.

Комсомолець в наш час, час великих змін, перш за все — активний борець за

Проблеми естетичного виховання ПІДХІД НОВИЙ, НЕДОЛІКИ СТАРІ

В університеті закінчився черговий огляд-конкурс самодіяльної художньої творчості студентів. За багато років його проведення склалися певні традиції, стала звичкою гарячкова атмосфера підготовки до конкурсу, виступів і схильоване чекання рішення жюрі. Немає сумнівів, що огляд — це свята, якого чекають, до якого готуються.

Але в останні роки святковий настрій учасників і глядачів усе частіше затмрюється недоліками, які виявляються як у ході підготовки до огляду, так і під час його проведення і підбиття підсумків.

Усталені погляди, давні традиції у значній мірі вже не відповідають духу часу. В обмежений за обсягом статті неможливо зупинитися одразу на всіх проблемах студентської самодіяльності. Ось чому деякі спріні і складні питання, такі, наприклад, як питання про правомірність залучення до підготовки професійних режисерів, а також про те, що деякі деканати факультетів звільняють учасників конкурсу від учбового процесу часом на тиждень, а інколи й на більші строки, навмисне опускають.

Розглянемо деякі проблеми студентської самодіяльності крізь призму підсумків виступу історичного факультету.

Хіба не варто включити до складу жюрі і представників студентства? Не можна, як це прозвучало у виступі директора студклубу Е. А. Чечельницького на зборах, присвячених підбиттю підсумків конкурсу, огульно відмовляти всім студентам в об'єктивності і компетентності.

Крім того, чому оцінки на концерті не оголошуються відразу після засідання жюрі? Хіба не краще було б, якби глядач чи учасник конкурсу зміг порівняти своє враження від щойно побаченого з оцінкою жюрі не через 2 дні чи тиждень, а того ж вечора?

Жюрі судило чесно й об'єктивно. Чесно й об'єктивно воно судило і всі ми нули роки. Але чи значить це, що думка жюрі у тому складі, який формується традиційно, являється думкою в останній інстанці? Чому при оцінці студентської самодіяльності не буває до уваги думки самих студентів?

Включення до складу жюрі студентів дозволить нам самим краще побачити і відчути допущені помилки, недоліки, піднесе дух змальнності.

Тепер візьмемо два пункти з «Положення про огляд» і постараємося встановити міжними зв'язок. Перше — концерт повинен тривати від 45 до 60 хвилин. Друге — підсумки концерту визначаються в певній мірі і багатожаровистю номерів.

Концерт істфаку продовжується 65 хвилин. За цей час важче представити більше жанрів, ніж за 85 хвилин (час виступу юридичного факультету). Але жюрі цей очевидний факт не врахувало. За невправдане затягання часу (а таким може вважатися всяка затримка більше, ніж на 5 хвилин після встановленого строку) жодна з команд не була по карана.

Те ж саме можна сказати про такий показник, як маєсвітість участі у концерти, згідно з яким істфак реально мав перевагу над іншими (в концерті було задіяно 65 чоловік — 25% студентів факультету).

I, нарешті, у згаданому «Положенні» читаємо, що нишній огляд-конкурс проходить у рамках Другого Всеукраїнського фестивалю народної творчості, присвяченого 70-річчю Великої Жовтневої соціалістичної революції. Огляд-конкурс спрямований на дальнє підвищення соціальної ролі та ідейно-художнього рівня народної творчості. I далі: «Підсумок концерту визначається в тому числі й тематичною направленістю концерту. Тема-

тичній напрямленості, таким чином, приділяється суттєве місце в «Положенні»: і це справедливо, але жюрі в цьому році керувалось, очевидно, іншими міркуваннями. Високий виконавський рівень — це і є тематична спрямованість — так можна сформулювати позицію жюрі, висловлену на зборах по обговоренню підсумків.

Мабуть, виходячи саме з цього, жюрі присудило високі місця таким факультетам, як РГФ, фізфак, в чиїх концертах зв'язок з наступною датою проглядається дуже слабо або не проглядається зовсім. Але ж навіть не спеціалістові зрозуміло, що на багато важче домогтися високого виконавського рівня тематично витриманої програми, ніж такої програми, яку без шкоди для неї можна присвятити будь-якій даті, або взагалі нічому не присвятити. Якби жюрі врахувало це, то концерт істфаку виглядав би краще, ніж концерти інших факультетів, які отримали вищу оцінку.

На закінчення хочеться відзначити два показових факти з двома суперечливими висновками. По-перше, на зборах по підбиттю підсумків огляду-конкурсу, що проходили в конференц-залі ОДУ, не було жодного декана, жодного секретаря парторганізації, хоча всіх їх було запрошено. Значить, художній самодіяльністі не приділяється потрібної уваги, і не тільки на рівні деканатів.

По-друге, комсомольське бюро істфаку виступило з ініціативою, підтриманою деканом, у питанні створення факультету «Організація художньої самодіяльності в школі», на якому всі бажаючі можуть розвивати свою здібності в цьому напрямку.

І це буде певним зрушением, якщо, звичайно, ініціатори дадуть хід.

Е. ЩЕГЛОВ,
студент III курсу
істфаку, секретар
комсомольського
бюро факультету.

Навіщо вона, малохудожня самодіяльність?

Як член жюрі університетського конкурсу самодіяльності, я чотири вечори підряд провела в актовому залі університету, переглянула всі факультетські програми.

Часом виникало відчуття, що марно витрачаю час і що сотні глядачів теж могли краще розпорядитися своїм дозвіллям. На концерті хімічного факультету це відчуття було постійним. Один бездари виконаний номер змінивався іншим, і все це вінчалося невиразною «театралізованою композицією».

У багатьох програмах конкурсу тільки окремі номери радували, виділялися із загальної сірої маси. Трохи лісень, трохи танців, вірші Євтушенка, іноземні студенти з гітарами («ансамблі політич-

ної пісні») — і концерт до огляду готовий. А те, що співаки співають невлад, виконавці народних танців не володіють елементами хореографії, читці кричат в мікрофон, а іноземні студенти, при всій їх розкості, перевбriхують відому мелодію, та, що культура григоріанів, ведення програми та і сам вибір репертуару залишають бажати кращого — при підготовці більшості програм це не враховувалось.

І в дні конкурсу, і на зустрічі членів жюрі з представниками факультетів під час обговорення підсумків огляду не раз виникала розмова про те, що в системі проведення загальноуніверситетського конкурсу треба щось змінювати. Адміністративним методами від факультету не добре, щоб він «представляв» хорошу самодіяльність. Коли до конкурсу готовуються, як до екзамену, після якого можна до предмета не повернутися, вихолощується смисл захоплення художньою самодіяльністю. Багатьох студентів приводить в самодіяльність бажання пережити радість і муки творчості, виразити себе, стати, хай самодіяльним, але артистом. І університет надає для цього великі можливості — у нас працює близько 15 загальноуніверситетських колективів у найрізноманітніших видах мистецтва. І ті, хто в них займається, знають, як разом з майстерністю приходить добрий смак, підвищується загальна культура, мистецтво сприймається вже не з позиції споживача, а очима людини, залученої до його таємниць. Життя стає емоційно і змістово багатшим, багато радості приносить спілкування з друзями під час репетицій і виступів. Однак, на жаль, природного необхідного зв'язку між загальноуніверситетською і факультетською самодіяльністю у нас немає. Студклуб раз на рік організовує огляд-конкурс, діє факультетом зал і обладнання, ось і все. «Ми їх програми не переглядаємо», — не раз повторювали директор студклубу Е. А. Чечельницький. Цим, за його словами, повинні займатися деканати, партійна та профспілкова організації. Така позиція студклубів незрозуміла. Якщо на факультетах є постійні колективи, цікаві виконавці, то чому вони випадають з поля зору художніх керівників студклубу? Адже факультетські самодіяльністі теж потребують професіоналів, і в студклубі вони є. Це керівники загальноуніверситетських колективів. Але структури, які б пропонували таке співробітництво, поки що немає.

(Закінчення на 4-ій стор.)

«ЗА НАУКОВІ КАДРИ»

ДІЄВІСТЬ КРИТИЧНОГО ВИСТУПУ

«ЧИ ДОВГО ЩЕ ЧЕКАТИ?»

У кореспонденції під таким заголовком [«ЗНК» № 37 за 28.11.86] йшлося про те, що керівництво УЕМ під різними приводами не виконує замовлення наукової бібліотеки. Претензії автора статті Ю. Леліци вважаю безпідставними. Щоб не бути голосливим, наводжу динаміку виконання замовлень для наукової бібліотеки: 1984 р. — виконано 10 замовлень на суму 3031 крб., 1985 р. —

виконано 16 замовлень на суму 2273 крб., 1986 р. — виконано 16 замовлень на суму 3870 крб.

Справді, через відсутність матеріалів і виконання термінових замовлень іншим підрозділом ОДУ, каталогні шафи не були виготовлені. Виготовлення їх передбачається на перший квартал 1987 року. З огляду на велику кількість замовлень майстерні не в змозі виготовити їх

в стислі строки, незважаючи на те, що щомісячно перевиконують план випуску продукції.

Замовлення ж астроноїмичної обсерваторії по виготовленню шафт-стелажів в УЕМ николи не губилися. На сьогодні ці замовлення знаходяться в стадії виконання.

В. ПАСКАЛЬ,
головний інженер УЕМ.

Відповідь тов. В. Паскаля на критичну публікацію «ЗНК» дещо здивувала, бо в критичному листі йшла мова про те, що УЕМ з 1984 р. не виконували не взагалі замовлення бібліотеки, а конкретні замовлення на шафи.

Сподіваємося, що бібліотека невдов-

зі почне отримувати обіцяні тов. Паскалем шафи.

Що стосується замовлень обсерваторії, то ми на власні очі переконалися, що УЕМ розпочали їх виконувати. Отже, справа за тим, щоб ці роботи були завершені без зволікань.

Навіщо вона, малохудожня самодіяльність?

(Продовження.
Початок на 3-ій стор.).

Якщо ж самодіяльність «виникає» лише при підготовці до конкурсу, то природно, що вона не досягає високого художнього рівня. При всьому бажанні захищати честь факультету, хороший хор, танцювальний колектив чи театр мініатюр за кілька днів не створиш. Що дає студентам нашвидку створена самодіяльність? Тільки розчарування: готовувалися, старались, а одержали низькі бали. Поступаючи звітувати по пункуті «самодіяльність», деякі деканати запрошуєть платних постановників, які роблять явну халтуру і культивують сумнівний смак. Для чого все це робиться? Для галочки?

Нинішній огляд конкурсу був присвячений 70-річчю Жовтневої революції, і кожен факультет намагався підготувати художню присвяту ювілею країни. Історики і філологи вибрали для показу сучасну, гостропроблемну драматургію М. Шатрова. Правда, запрошенному філфаком режисерові не вдалось спрavitися зі складним драматургічним матеріалом — в слабкому виконанні пафос п'єси був значно знижений. В цікавій композиції фізичного факультету поєднались злободінність і героїка поезії Володимира Маяковського. Закликом до гуманізму і миру прозвучала у виконанні студентів факультету РГФ композиція на вірши Федеріко Гарсія Лорки, присвячена 50-річчю громадянської війни в Іспанії. Прекрасно виступала з піснею про мир студентка юрфаку Фанта Д'яча з Малі.

Хочеться відзначити, що

на зустрічі по підбиттю підсумків конкурсу деякі студенти висловили прямолінійне розуміння того, у чому повинна виражатися ідейно-художня спрямованість концерту, присвяченого ювілейній даті. Зокрема, такий погляд висловлено у статті Е. Щеглова.

Але проглянемо звіти зі з'їздів творчих спілок, дискусій та виступи провідних діячів радянської літератури і мистецтва у пресі за останній час. Іде процес пereбудови громадської свідомості, змінюються критерії оцінки творів мистецтва, іх ідейно-художнього змісту. Ось що пише з цього приводу у недавній статті в «Советской культуре» Євген Світшенко:

«Присуждение Государственных премий этого года социально остройшему, художественно новаторскому спектаклю «Братъ и сестры», поставленному Л. Додиным по роману Ф. Абрамова, бесстрашному по своей педагогике, воинствующему против ханжеской антипедагогики фильму «Чучело» Р. Быкова, мудрой, горькой, профессионально беззурканизированной книге А. Межирова «Проза в стихах», книге В. Карпова «Полководец», воздавшей должное честному имени генерала Петрова, не скороспелой, а выношенной публицистике Г. Боровика «Пролог» — это не просто очередное награждение, а общественная акция, признающая право — на многогранность, неоднозначность. Наше искусство, художественно развивая гласность, становящуюся нормой жизни нашего общества, несмотря на противодействие

всего отжижающего, но еще далеко не отжившего, мощно и многогранно работает на престіж нашей страны, на престіж социализма в целом».

Закінчуячи ці нотатки, хочеться сказати про удачу конкурсу: три факультети, які посіли призові місця, показали змістовні, розмаїті, відзначенні високим виконавським рівнем концерти художньої самодіяльності. Складові успіху очевидні — майстерність студентів цих факультетів, які беруть участь в університетських колективах, постійно і успішно дюча факультетську самодіяльність, і, нарешті, творча атмосфера на факультеті, завдяки якій викладачі мають змогу не лише допомогти студентам при формуванні і підготовці програми, але й самим вийти на сцену і близьку виступити, як це зробили молоді викладачі факультету РГФ Лілія Шатух та Олег Філімонов.

Напередодні майбутніх конкурсів слід врахувати побажання студентів і викладачів стосовно умов їх проведення. А в положенні про студентську самодіяльність необхідно визначити роль студклубу в організації самодіяльності на факультетах.

Б. ВЕРНІКОВА.

Місця розподілились таким чином:

1. РГФ — 41,03.
2. ГГФ — 33,53.
3. Фізфак — 32,56.
4. Мехмат — 31,25.
5. Філфак — 29,25.
6. Істфак — 25,83.
7. Юрфак — 25,07.
8. Біофак — 23,96.
9. Хімфак. — 17,00.

Спорти

Закінчилася міжфакультетська спартакіада з 5 видів спорту. Дев'ять факультетів вели вперту боротьбу за почесне перше місце. Як завжди, найсильнішими виявилися команди юридичного, геолого-географічного і фізичного факультетів. При підбитті підсумків місця розподілилися таким чином: перше місце — ГГФ, друге — юрфак і третє — фізичний факультет.

х х х
Прошли змагання за програму IV студентських ігор обласної ради ДСТ «Буревіс-

ник» між збірними командами вузів міста з кросу.

Команда ОДУ одержала пе-

ремогу в напруженій боротьбі

з сильними суперниками з пе-

діні політехнічного інсти-

туту. До змагань нашу команду

підготував тренер І. Анівіон.

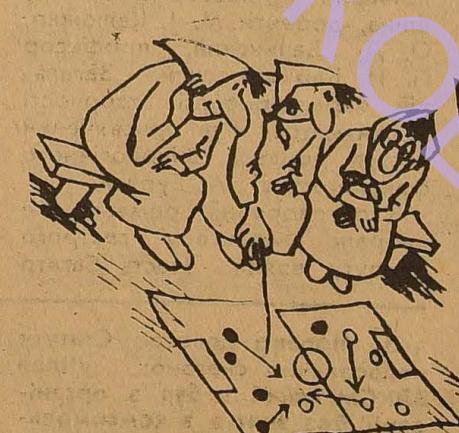
3 по 16 грудня проходили міжфакультетські змагання з футболу. Найсильнішою виявилась команда геолого-географічного факультету, яка не програла жодного гри і не пропустила жодного м'яча в свої ворота.

На другому місці команда юридичного факультету. Настані місця розподілилися таким

чином: команди мехмату, філфаку, істфаку, фізфаку, РГФ, Біофаку і хімфаку.

І. КАПУСТИН,

майстер стадіону ОДУ.

Без слів...

ЗАХОДЬТЕ: Одеса, вул. Петра Великого, 2, 3-й поверх, кімната 86.

ДЗВОНІТЬ:
тел. 23-84-13.

Редактор М. ЩЕРБАНЬ.